

Адреса для покликань: Ірклієнко В. С. Педагогічна спрямованість інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва // Неперервна педагогічна освіта ХХІ століття: зб. матеріалів ХVІІІ Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті проф. О. П. Рудницької / [наук. ред.: Г. І. Сотська, М. П. Вовк]. – Вип. 4 (16). – Київ: Талком, 2021. – С. 126-127.

В. С. Ірклієнко, м. Полтава

ПЕДАГОГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВІКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

На сучасному етапі розвитку мистецько-педагогічної освіти набуває актуальності проблема підготовки висококваліфікованих фахівців, які б не тільки володіли знаннями, необхідними для здійснення професійної діяльності, а й уміли їх застосовувати для розв'язання професійних завдань. Сфера професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва поєднує мистецьку та педагогічну складники й пов'язана з викладанням музичних дисциплін у закладі вищої освіти.

Метою освітньо-професійної програми «Середня освіта (Музичне мистецтво)» у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка є формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення професійної музично-педагогічної діяльності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти, здатності впроваджувати в суспільне життя регіону й країни стратегічні напрями державної політики в галузі освіти та культури, вести просвітницьку роботу культурно-мистецького спрямування, використовувати сучасні технології та методики викладання музичного мистецтва і роботи з художніми колективами [2].

Педагогічна спрямованість освітнього процесу є ефективним засобом підвищення якості підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

На думку О. Антонової, О. Дубасенюк, Т. Семенюк педагогічна спрямованість є системоутворювальною властивістю процесу підготовки фахівців. Вона містить такі показники, як інтерес до педагогічної професії і виховної діяльності, зокрема усвідомлення своїх здібностей і характеру, мотивів вибору вчительської професії, сформовану потребу виховувати та навчати дітей і молодь, а також потребу в самовдосконаленні власної особистості і діяльності [1, с. 6]. Характер педагогічної спрямованості вчителя визначає й рівень продуктивності його діяльності у сфері виховної роботи з учнівською молоддю.

Підготовка вчителя музичного мистецтва містить важливий складник, який передбачає формування практичних умінь і навичок гри на інструменті, володіння голосом, диригентським жестом тощо. Музичний інструмент

застосовується на різних етапах уроку музичного мистецтва та в різних видах музичної діяльності учнів.

Останнім часом все частіше звучать думки про те, що інструментальна підготовка не важлива, бо технічне забезпечення освітнього процесу в закладах освіти дає можливість активно використовувати різноманітні комп'ютерні технології, які не передбачають «живого звучання» музики у виконанні вчителя або учня. «Живе» виконання наближає школярів до безпосереднього сприйняття музичного твору, глибше розкриває його зміст, ідеї, почуття і задум композитора. Сприйняття музики «тут-і-зараз» у «живому» виконанні несе в собі певний елемент суб'єктивізму, адже кожна конкретна людина, яка виконує і яка слухає музичний твір, має свою індивідуальність, власний життєвий досвід, унікальні особливості розвитку пізнавальної та емоційної сфер.

Інструментальна підготовка студента у вищому педагогічному закладі має свої особливості, бо передбачає не тільки вільне володіння музичним інструментом, якісне виконання музичного твору, але й реалізацію основної мети і завдання освітньої галузі «Мистецтво» в ЗЗСО – залучення учнів до прекрасного світу музичного мистецтва, ознайомлення з кращими зразками української та зарубіжної музики.

Інструментально-виконавська підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва базується, перш за все, на безпосередньому володінні інструментом, адекватній, об'єктивній оцінці власних можливостей (чітке усвідомлення проблем, наприклад, із метро-ритмом, із музикальністю, читанням з аркушу, технічними труднощами), умінням психологічно підготуватися до публічного виступу та ін. Таке розуміння дає можливість викладачеві та вихованцю разом вибудувати індивідуальну траєкторію розвитку студента, створити оптимальні умови для виявлення й розвитку його музичних здібностей, індивідуальних рис, особистісних властивостей і творчого потенціалу.

З огляду на вищезазначене підкреслимо, що інструментально-виконавська підготовка студента закладу вищої педагогічної освіти спрямована не тільки на якісне володіння музичним інструментом, але й на формування гот основності до реалізації мети мистецької освіти в ЗЗСО – прилучення молодого покоління до прекрасного світу музики. Тому постає питання підбору відповідного музичного репертуару, який буде цікавим сучасному учневі, усвідомлення місця й педагогічної ситуації його виконання, можливістю і необхідності його використання в різноманітних музично-виховних заходах. Майбутній учитель має орієнтуватися у стилях і епохах, особливостях творчого доробку того чи іншого композитора, сучасних музичних напрямках. Елементи імпровізації, сформовані навички підбору акомпанементу, вільне володіння музичним інструментом викличуть цікавість школярів до особистості вчителя та ствердять його авторитет серед учнівського колективу .

Отже, педагогічна спрямованість інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва дозволяє йому самостійно вирішувати професійні завдання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дубасенюк О.А., Семенюк Т.В., Антонова О.Є. Професійна підготовка майбутнього вчителя до педагогічної діяльності: монографія. – Житомир : Житомир. держ. пед. ун-т, 2003. –193с.

2. освітньо-професійна програма «Середня освіта (Музичне мистецтво)». URL: <http://pnpu.edu.ua/osvitni-programi-2020>